

ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลงของผู้ประพันธ์เพลงลูกทุ่ง
ลพ บุรีรัตน์

นายจร ฝ้ายเทศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2540
ISBN 974-638-584-4
ลิขสิทธิ์ของ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE CREATION OF THAI COUNTRY MUSIC

BY LOP BURIRATANA

Mr. Kajohn Fivetes

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-584-4

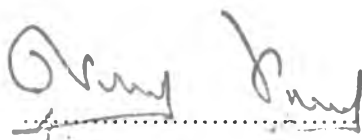
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลงของนักประพันธ์เพลงลูกทุ่ง
ลพ บุรีรัตน์

โดย นายขจร ฝ้ายเทศ

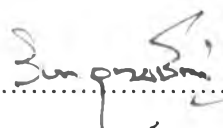
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิภา อุดมฉันท)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ)

.....กรรมการ
(นายพยงค์ มุกดา)

ชจร ฝ่ายเทศ : ใ้จจข้ที่มีผลต่อกรสร้งสรค้ผลงานเพลงของผู้ประันธ์เพลงลูกทุ่ง ลพ บุรีรัตน์
(THE CREATION OF THAI COUNTRY MUSIC BY LOP BURIRATANA)
อจารย์ที่ปริกษา : รศ.ดร. กาญจนา แก้วเทพ. 247 หน้า . ISBN 974-638-584-4

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาใ้จจข้ที่มีผลต่อกรสร้งสรค้ผลงานเพลงลูกทุ่งของ ลพ บุรีรัตน์ ที่เกิดขึ้นตลอดชีวิตการเป็นนักประันธ์เพลงและศึกษาการตอบสนอมของ ลพ บุรีรัตน์ ต่อใ้จจข้เหล่านั้นที่สะท้อนออกมาในผลงานการประันธ์เพลงของขาวิศิกรวิจัยใ้ช้คือสัณภาพณ์ ลพ บุรีรัตน์ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้งสรค้ผลงานเพลงของ ลพ บุรีรัตน์ และการวิเคราะห์ผลงานเพลง โดยใ้ช้กรอบแนวคิดกระบวนการสร้งสรค้ผลงานเพลงลูกทุ่ง และแนวคิดเกี่ยวกับใ้จจข้ที่มีผลกระทบต่อกระบวนการสื่อสารผลงานเพลงลูกทุ่ง

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการสร้งสรค้ผลงานเพลงลูกทุ่งของ ลพ บุรีรัตน์ เป็นกระบวนการที่ผู้เผยแพร่ผลงานเพลงเป็นผู้มีบทบาทหลักในการควบคุมพลวัตของกระบวนการสื่อสาร โดยผู้ประันธ์เพลงเช่น ลพ บุรีรัตน์ จะต้องสร้งผลงานเพลงเพื่อตอบสนองต่อผู้เผยแพร่ จากประวัติศาสตร์ของวงการเพลงลูกทุ่ง ยุคเริ่มต้นจะมีครูเพลงหัวหน้าวงดนตรีเป็นผู้เผยแพร่ จนกระทั่งมีอระบงทุนนิยมเข้ามามีอิทธิพลต่อกรเพลงลูกทุ่ง อานาจของผู้เผยแพร่จึงตกไปอยู่ในมือของนักธุรกิจแผ่นเสียงและเทป การสร้งสรค้ผลงานเพลงของ ลพ บุรีรัตน์ จึงมีลักษณะที่แตกต่างกับซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ช่วงเวลา

ช่วงแรก (พ.ศ. 2508-2515) ลพ บุรีรัตน์ เริ่มสร้งผลงานเพลงที่มีสุนทรียะทางศิลปะเพื่อใ้ครูเพลงหัวหน้าวงดนตรียอมรับใ้ผลงานได้รับการเผยแพร่

ช่วงที่สอง (พ.ศ. 2516-2527) ลพ บุรีรัตน์ ต้องเร่งผลิตผลงานเพลงเป็นจำนวนมาก เพื่อตอบสนองต่อการขยายตัวของธุรกิจแผ่นเสียง และเทป โดยพยายามที่จะรักษามาตรฐานทางศิลปะการประันธ์ไว้ไปพร้อม ๆ กับการสร้งผลงานเพลงใ้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ลงทุนและผู้ฟังเพื่อแสวงหาความสำเร็จจากกระแสประชานิยม

ช่วงที่สาม (พ.ศ. 2528-2540) เป็นช่วงที่ ลพ บุรีรัตน์ ประสบความสำเร็จสูงสุดด้วยการสร้งเพลงลูกทุ่งแนวใหม่ที่ผสมผสานดนตรีสมัยใหม่จากตะวันตกกับศิลปะเพลงพื้นบ้าน เขาสามารถใ้กระแสประชานิยมใ้ได้รับมเป็นอานาจต่อรองกับขาทุนสร้งเงื่อนไขการขยายเพลง “ชกชุด” เพื่อใ้เพลงทุกเพลงของเขาใ้มีโอกาสเผยแพร่และใ้ได้รับความนิยมจากผู้ฟัง

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ใ้การศึษา 2540

ลายมือชื่อณัด ชจร ฝ่ายเทศ
ลายมือชื่ออจารย์ที่ปริกษา
ลายมือชื่ออจารย์ที่ปริกษาาร่วม

C850573 MAJOR : MASS COMMUNICATION
KEY WORD: CREATION OF MUSIC/ THAI COUNTRY MUSIC/ LOP BURIRATANA
KAJOHN FIVETES : THE CREATION OF THAI COUNTRY MUSIC
BY LOP BURIRATANA. THESIS ADVISOR: ASSO. PROF. KANJANA
KAEWTHEP, Ph.D. 247pp. ISBN 974-638-584-4.

The objectives of the research are : to study the influential factors upon Lop Buriratana's Thai country music composition throughout his professional life and to study his reaction towards those factors . Research methodology employed the depth interviewing of Lop Buriratana and others involving in his music composition process, i.e. singer, music arranger, record business owner and mass communicator, as well as the analysis of his written lyrics. Data analysis is done within the conceptual framework of process and factors relating to music composition.

The study reveals that the most powerful element in this communication process is the channel, especially music publishers who control the dynamic of the process. As a composer, Lop Buriratana have to create music which can serve the ultimate benefit of the publishers. From the history of Thai country music, the publisher power has shifted from the master of music bands to the hand of record business owner when the music business is dominated by capitalism. Lop Buriratana's music composition process can be divided into three period.

First (1965-1972), Lop Buriratana's performances are focusing on the creation of aesthetic master pieces in order to gain acceptance from his band master.

Second(1973-1984),to achieve the popularity,he has to produce music in a large number to serve the expanding record industry and, at the same time, his performances must be able to keep the balance between the artistic standard and the demand of publishers and audiences.

Finally (1985-1997), he becomes the most successful music composer of the time due to his initiation in combining pop music with Thai folk song. Then, he take advantage from his achievement, popularity and higher professional status, as bargaining power in dealing with record business owner .He proposes the condition that his whole album must be purchased in order to assure that every songs will be recorded and promoted.

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....

ลายมือชื่อนิติศ.....จอร์ ฟ้าเขตต์.....

สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....เจ.....

ปีการศึกษา 2540.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ ก็ด้วยความเสียสละของคุณพ่อชินกร ไกรลาส และคุณแม่สุชาดา ฝ่ายเทศ ที่ทุ่มเทแรงใจแรงกาย สนับสนุน และดูแลเอาใจใส่ในเรื่องการศึกษาของข้าพเจ้าตลอดมา และท่านได้ให้คำปรึกษาที่มีประโยชน์ และช่วยเหลือข้าพเจ้าให้การติดต่อขอสัมภาษณ์บุคคลสำคัญๆ วงการเพลงลูกทุ่งเป็นไปอย่างราบรื่น

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์อย่างเอาใจใส่อย่างดียิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิภา อุตมฉันทน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และครู พงศ์ มุกดา ศิลปินแห่งชาติ ที่ให้เกียรติมาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และเป็นผู้ให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงงานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอพระคุณ ครูวิเชียร คำเจริญ หรือ ครูลพ บุรีรัตน์ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าให้ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตและงานของท่านอย่างลึกซึ้งและ รอบด้าน ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงไปได้ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ศิลปิน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการเพลงลูกทุ่งทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

และสุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณ คุณวิภาวี วิโรจน์พันธ์ุที่ได้เสียสละทั้งแรงกาย แรงใจ คอยช่วยเหลือข้าพเจ้าตลอดมาตั้งแต่ระยะเริ่มแรกของ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนกระทั่ง สำเร็จลุล่วงลงได้

ขจร ฝ่ายเทศ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำวิจัย.....	19
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	19
ข้อสันนิษฐานการวิจัย.....	20
ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัย.....	20
นิยามศัพท์.....	21
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	22
2. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
แนวคิดเรื่องกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานเพลงลูกทุ่ง.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกระบวนการสื่อสาร ผลงานเพลงลูกทุ่ง.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	58
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การนำเสนอข้อมูล.....	60

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

4.	เส้นทางนักประพันธ์เพลงของลพ บุรีรัตน์ (พ.ศ. 2475-2540).....	61
	ภูมิหลังก่อนเข้าสู่วงการเพลงลูกทุ่ง.....	62
	การเริ่มต้นชีวิตศิลปินเพลงลูกทุ่ง.....	69
	จากดาวรุ่งเป็นดาวร่วง.....	80
	ชีวิตนักประพันธ์เพลงอาชีพ.....	83
	สู่ความเป็นหนึ่งในวงการเพลงลูกทุ่ง.....	87
5.	ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลงลูกทุ่งของ ลพ บุรีรัตน์.....	100
	ตอนที่ 1 การตอบสนองต่อปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการ สร้างสรรค์ผลงานเพลงลูกทุ่งในฐานะศิษย์ของครูเพลง.....	101
	ตอนที่ 2 การตอบสนองต่อปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการ สร้างสรรค์ผลงานเพลงระยะเริ่มต้นในยุคอุตสาหกรรมเพลงลูกทุ่ง.....	123
	ตอนที่ 3 การตอบสนองต่อปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการ สร้างสรรค์ผลงานเพลงลูกทุ่งในยุคทองของลพ บุรีรัตน์.....	162
6.	บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	199
	เส้นทางชีวิตนักประพันธ์เพลงของลพ บุรีรัตน์ภายในบริบท สังคมและวัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงของวงการเพลงลูกทุ่ง.....	199
	การตอบสนองต่อปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ ผลงานเพลงลูกทุ่งของลพ บุรีรัตน์.....	203
	อภิปรายผล.....	208
	ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	217

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	222
ภาคผนวก.....	227
ประวัติผู้วิจัย.....	247

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. สรุปการตอบสนองต่อปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลง ของลพ บุรีรัตน์ในฐานะศิษย์ของครูเพลง (พ.ศ.2507-2515).....	121
2. สรุปการตอบสนองต่อปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลง ของลพ บุรีรัตน์ในยุคอุตสาหกรรมเพลงลูกทุ่ง(พ.ศ.2516-2527).....	160
3. สรุปการตอบสนองต่อปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลง ในยุคทองของลพ บุรีรัตน์ (พ.ศ.2528-2540).....	197